

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE
z dnia 2018 r.
w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Wapienny Las”

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 142, zm. poz. 10) zarządza się, co następuje.

§ 1.1. Uznaje się za rezerwat przyrody pod nazwą „Wapienny Las”, zwany dalej „rezerwatem”, obszar o łącznej powierzchni 21,71 ha, położony na terenie gmin Bobolice i Polanów, w powiecie koszalińskim, w województwie zachodniopomorskim.

2. Dla rezerwatu wyznacza się otulinę o powierzchni 1,31 ha położoną w gminie Polanów, w powiecie koszalińskim, w województwie zachodniopomorskim.

3. Przebieg granicy rezerwatu w postaci współrzędnych punktów ich załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 zawiera załącznik nr 1 do zarządzenia.

4. Przebieg granicy otuliny rezerwatu w postaci współrzędnych punktów ich załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 zawiera załącznik nr 2 do zarządzenia.

5. Położenie rezerwatu i jego otuliny obrazuje mapa, stanowiąca załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 2. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie kompleksu lasów bukowych, grądowych i łęgowych na podłożu wapiennym wraz z rzadką roślinnością żyznych buczyn storczykowych i licznymi źródłiskami.

§ 3. 1. Dla rezerwatu przyrody określa się rodzaj – Leśny (L).

2. Dla rezerwatu określa się typ i podtyp:

1) ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ – Fitocenotyczny (PFi), podtyp – zbiorowisk leśnych (zl);

2) ze względu na główny typ ekosystemu: typ – Leśny i borowy (EL), podtyp – lasów nizinnych (lni).

§ 4. Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody w Szczecinie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik nr 1 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 2018 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Wapienny Las”

Opis przebiegu granicy rezerwatu przyrody „Wapienny Las” w postaci wykazu współrzędnych punktów załamania granic według układu współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992.

Lp.	X	Y	Lp.	X	Y
1	685381,10	349960,14	46	684266,58	350368,06
2	685423,77	349981,43	47	684245,81	350367,28
3	685428,83	349982,96	48	684221,37	350357,26
4	685432,65	349984,12	49	684210,91	350352,92
5	685435,00	349984,83	50	684186,26	350342,70
6	685438,39	349985,85	51	684163,18	350304,76
7	685439,40	349986,16	52	684137,57	350293,57
8	685439,01	350050,71	53	684074,14	350302,26
9	685416,73	350064,25	54	684050,81	350294,92
10	685419,19	350099,44	55	684040,41	350292,22
11	685396,60	350104,91	56	684031,21	350282,47
12	685352,26	350116,17	57	684021,48	350263,13
13	685353,64	350064,84	58	684006,54	350245,31
14	685294,38	350095,56	59	684001,45	350239,24
15	685284,70	350120,61	60	683994,15	350218,99
16	685266,02	350118,64	61	683990,46	350213,75
17	685225,14	350116,97	62	683977,87	350203,30
18	685211,30	350125,72	63	683955,86	350190,09
19	685195,75	350127,54	64	683939,07	350185,80
20	685167,40	350119,54	65	683920,14	350173,74
21	685057,38	350116,75	66	683882,65	350159,41
22	685043,86	350185,41	67	683869,93	350153,12
23	685018,93	350184,62	68	683847,79	350142,17
24	685002,06	350195,49	69	683832,97	350136,81
25	684937,10	350203,00	70	683772,99	350092,96
26	684889,37	350167,89	71	683788,78	350075,82
27	684885,89	350150,49	72	683814,68	350051,24
28	684891,75	350131,21	73	683825,05	350045,99
29	684860,10	350123,37	74	683841,63	350047,57
30	684825,82	350142,93	75	683901,87	350067,05
31	684799,44	350134,45	76	683909,15	350076,26
32	684784,46	350109,09	77	683907,46	350093,41
33	684685,04	350164,61	78	683921,53	350096,38
34	684603,39	350215,31	79	683928,93	350097,93
35	684590,91	350172,87	80	683934,44	350099,10
36	684584,03	350149,48	81	683969,97	350106,78
37	684504,45	350186,60	82	683991,02	350117,39
38	684394,61	350237,84	83	684022,73	350124,23
39	684407,87	350275,88	84	684040,55	350122,59
40	684410,17	350322,89	85	684085,43	350124,08
41	684357,13	350320,12	86	684104,74	350118,91
42	684341,86	350324,46	87	684117,14	350113,03
43	684323,18	350338,79	88	684119,00	350128,81
44	684303,40	350358,65	89	684133,39	350130,33
45	684282,93	350365,04	90	684140,43	350137,55

Lp.	X	Y	Lp.	X	Y
91	684156,09	350133,69	119	684761,16	350019,67
92	684169,83	350134,10	120	684770,51	350010,25
93	684200,43	350141,13	121	684766,59	350002,57
94	684216,28	350144,11	122	684764,37	349998,23
95	684233,20	350144,67	123	684762,54	349994,67
96	684249,51	350139,27	124	684768,83	349995,96
97	684259,03	350136,11	125	684783,20	349998,59
98	684270,39	350132,36	126	684792,36	349984,00
99	684281,45	350140,62	127	684797,89	349973,70
100	684298,03	350135,68	128	684833,60	349990,20
101	684306,69	350121,69	129	684812,16	350060,65
102	684329,76	350124,80	130	684865,79	350045,22
103	684337,31	350125,80	131	684898,86	350048,91
104	684377,64	350110,00	132	684985,30	349978,41
105	684418,50	350099,15	133	685015,92	350003,67
106	684484,47	350101,64	134	685031,44	350010,66
107	684484,07	350091,19	135	685036,84	350013,09
108	684500,82	350083,90	136	685054,93	350007,69
109	684530,52	350079,74	137	685057,28	350037,56
110	684575,40	350071,69	138	685100,78	350032,03
111	684604,71	350090,50	139	685176,15	350022,13
112	684624,41	350081,79	140	685189,39	350015,81
113	684648,17	350085,61	141	685221,69	350006,41
114	684661,34	350074,75	142	685259,90	350001,91
115	684687,10	350064,68	143	685312,96	350001,61
116	684710,02	350053,86	144	685363,95	349970,57
117	684729,76	350039,51	145	685381,10	349960,14
118	684744,20	350030,38			

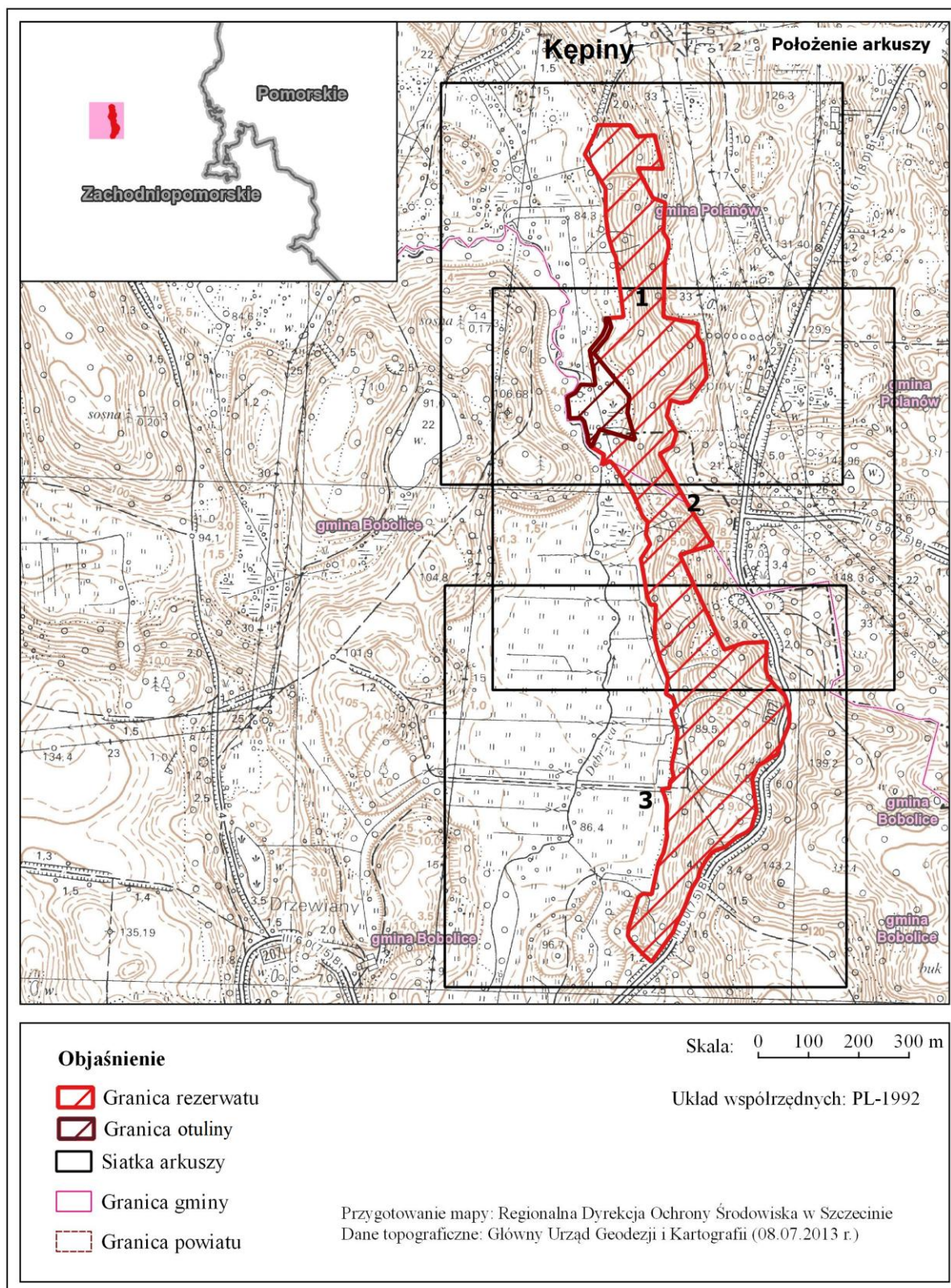
Załącznik nr 2 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 2018 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Wapienny Las”

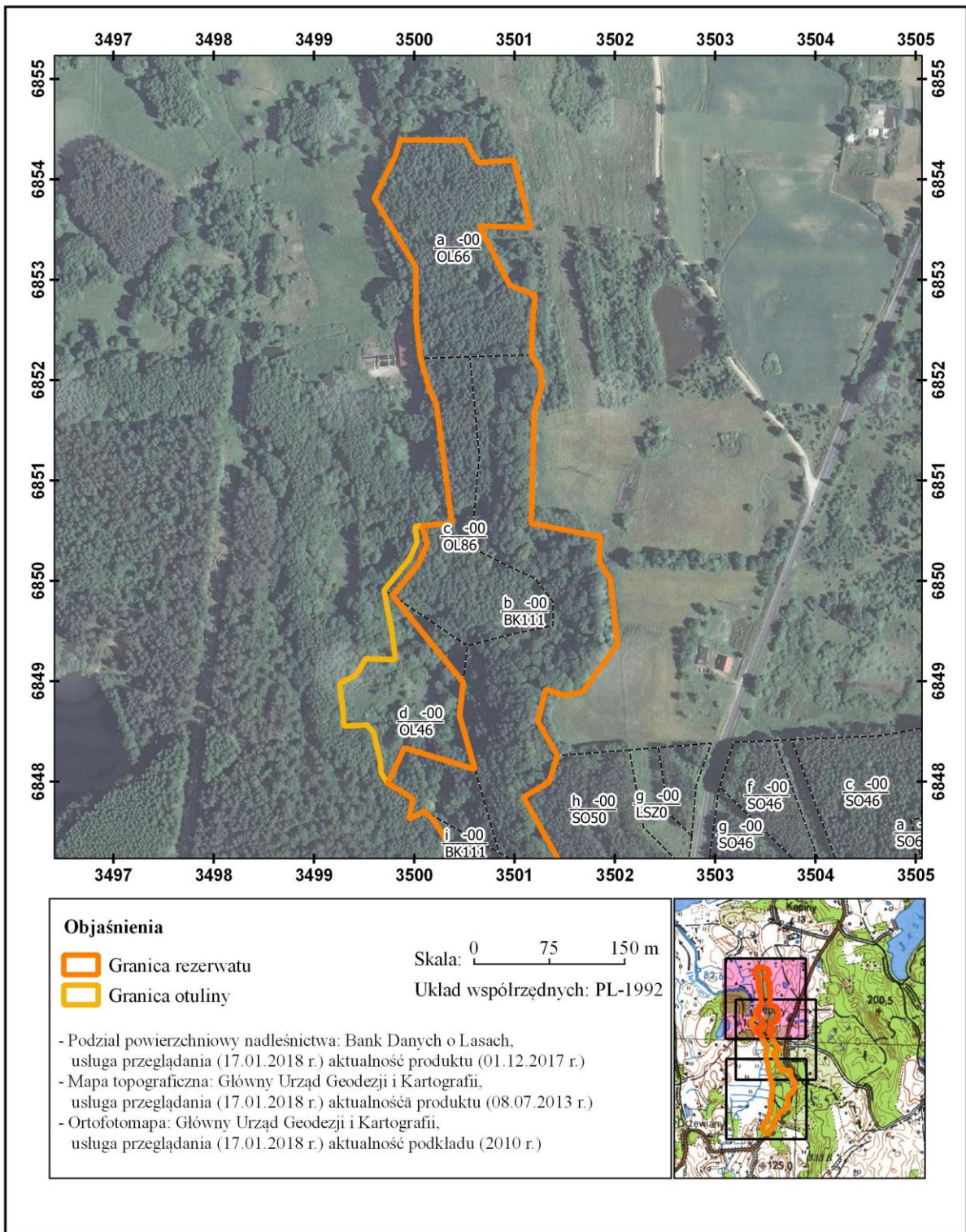
Opis przebiegu granicy otuliny rezerwatu przyrody „Wapienny Las” w postaci wykazu współrzędnych punktów załamania granic według układu współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992.

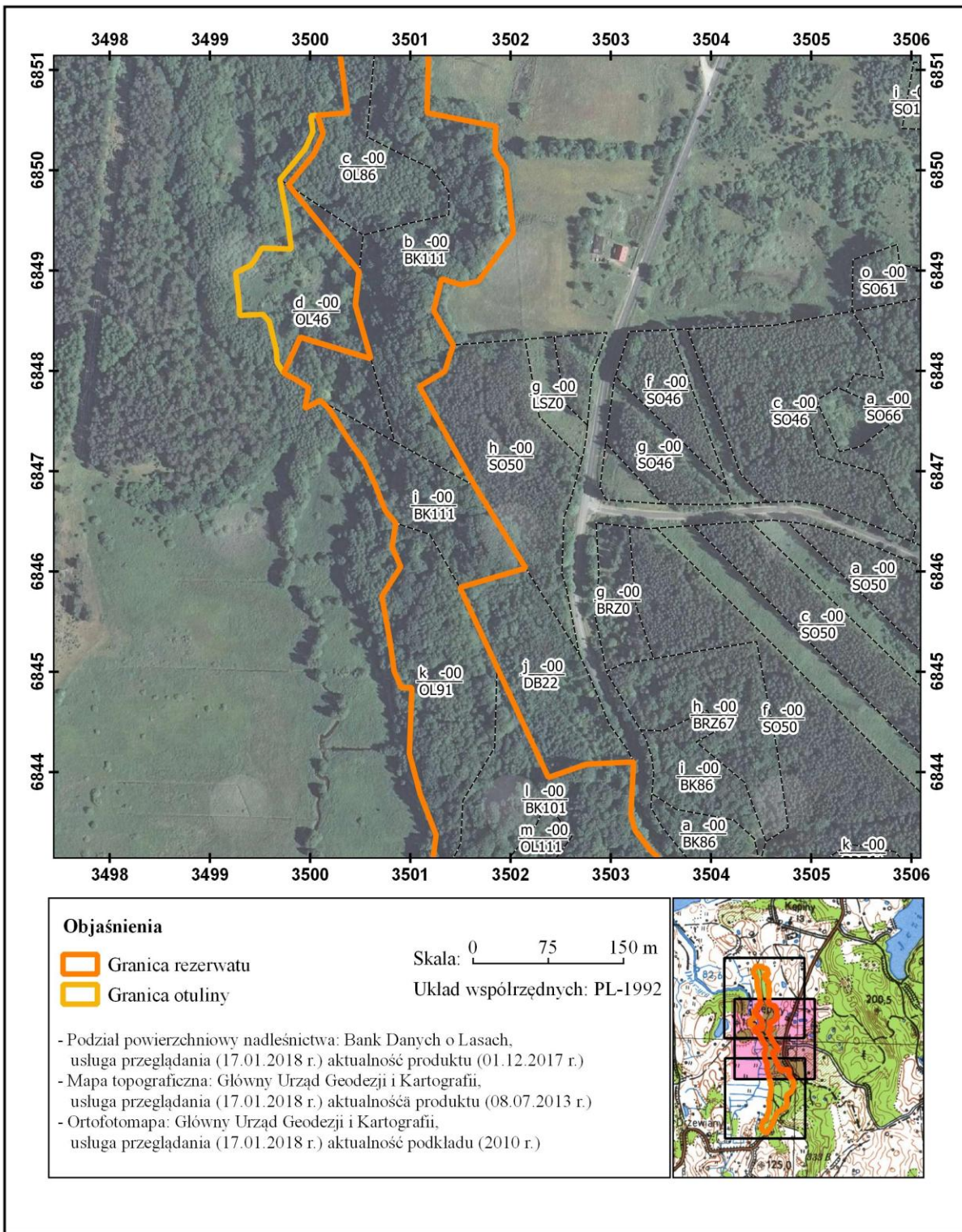
Lp.	X	Y	Lp.	X	Y
1	684833,60	349990,20	15	684977,21	349972,36
2	684797,89	349973,70	16	684990,88	349970,05
3	684808,30	349967,25	17	685021,42	349995,17
4	684820,99	349966,15	18	685038,40	350002,82
5	684849,31	349959,26	19	685054,42	350000,76
6	684856,43	349952,99	20	685054,93	350007,69
7	684855,31	349929,79	21	685036,84	350013,09
8	684871,68	349928,84	22	685015,92	350003,67
9	684897,71	349925,75	23	684985,30	349978,41
10	684905,43	349940,73	24	684898,86	350048,91
11	684910,83	349944,94	25	684865,79	350045,22
12	684922,51	349951,88	26	684812,16	350060,65
13	684921,54	349981,36	27	684833,60	349990,20
14	684950,58	349977,56			

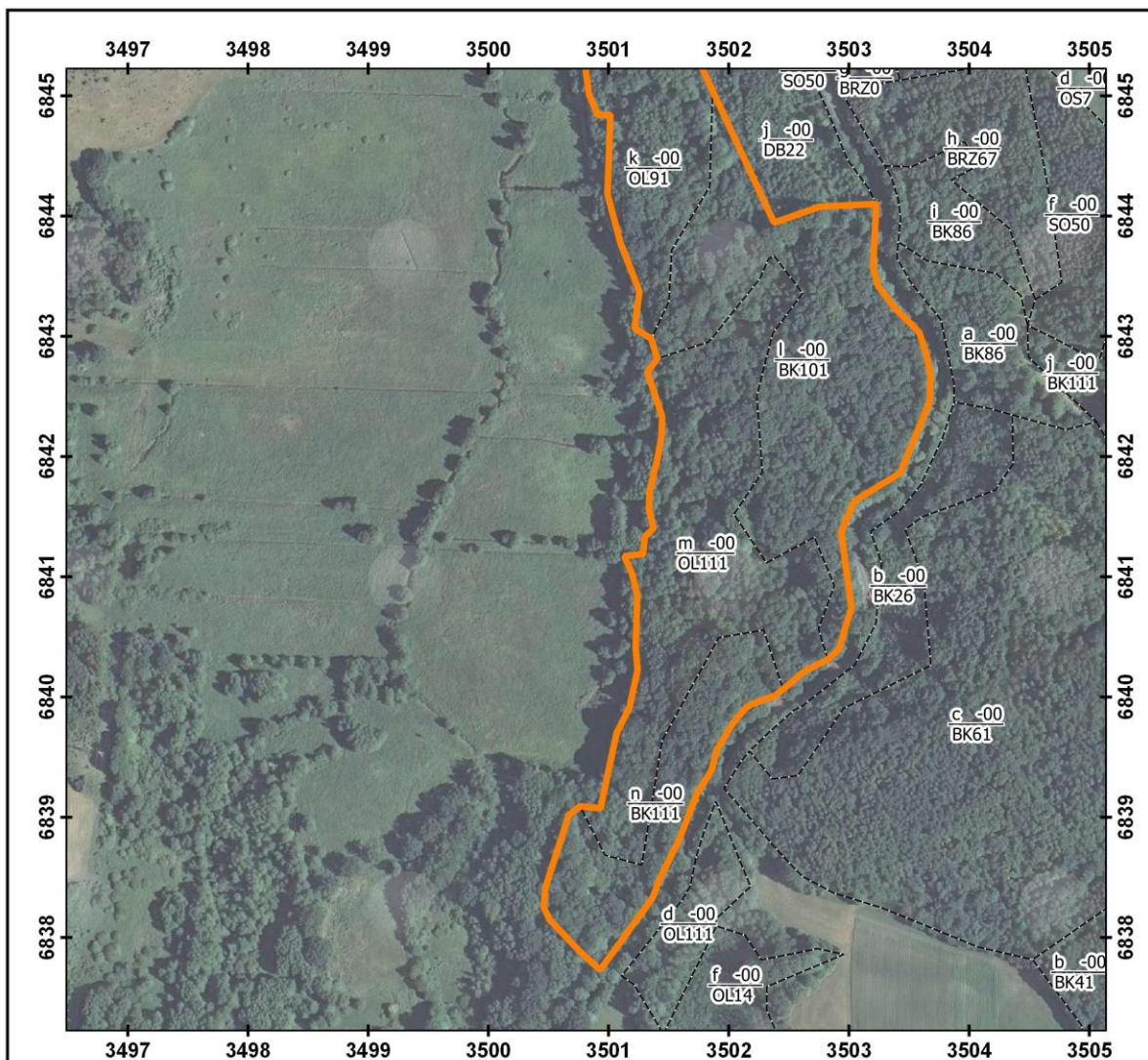
Załącznik nr 3 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 2018 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Wapienny Las”

Położenie rezerwatu przyrody „Wapienny Las”.

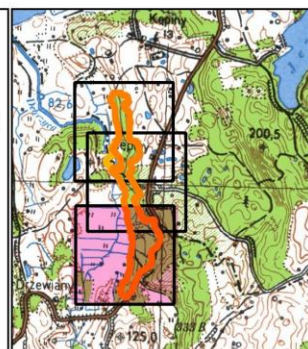
Objaśnienia

- Granica rezerwatu
- Granica otuliny

Skala: 0 75 150 m

Układ współrzędnych: PL-1992

- Podział powierzchniowy nadleśnictwa: Bank Danych o Lasach, usługa przeglądania (17.01.2018 r.) aktualność produktu (01.12.2017 r.)
- Mapa topograficzna: Główny Urząd Geodezji i Kartografii, usługa przeglądania (17.01.2018 r.) aktualność produktu (08.07.2013 r.)
- Ortofotomapa: Główny Urząd Geodezji i Kartografii, usługa przeglądania (17.01.2018 r.) aktualność podkładu (2010 r.)

Uzasadnienie

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 142 z późn. zm.), uznanie za rezerwat przyrody następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem.

Rezerwat przyrody „Wapienny Las” o powierzchni 21,71 ha zlokalizowany jest na terenie gmin Bobolice i Polanów, powiatu koszalińskiego. Specyficzna budowa geologiczna terenu, strome stoki morenowe, liczne źródłiska wapienne oraz wywłaszczenia przy dolinie rzeki Dobrzycy doprowadziły do wykształcenia się różnorodnych fitosocjologicznie i florystycznie zbiorowisk roślinnych. Proponowana nazwa dla projektowanego rezerwatu wynika z dużej ilości odkrytego wapnia w glebie, którego źródłem jest trawertyn zwany również martwicą wapienną. Ta porowata skała osadowa, składająca się głównie z kalcytu i aragonitu, powstaje w wyniku wytrącenia się wapnia z wód źródłanych pod wpływem gwałtownych zmian ciśnienia lub temperatury. Wyróżnia ją bogactwo barw – od białej, po przez żółtawą, czerwonawą do prawie czarnej. Duża ilość wapnia w glebie, duża wilgotność i żyzność skutkują powstawaniem specyficznych, jak na północną Polskę, zbiorowisk roślinnych. Tereny te, już przed laty wymieniane były przez Osadowskiego (1999), jako zasługujące na ochronę rezerwatową.

Analiza fitosocjologiczna zebranego materiału (2011) pozwala wnioskować, że na terenie proponowanego rezerwatu można spotkać, m.in. drzewostany buczyn pomorskich w różnych podzespołach oraz różne zbiorowiska drzewostanów olchowych. W górnej części stoku, na niewielkim wywłaszczeniu występuje żyzna buczyna niżowa. Wyjątkowo pięknie bogate runo żyznych buczyn wygląda wiosną, kiedy zakwitają geofity wiosenne: zawilec gajowy *Anemone nemorosa* L., przylaszczka zwyczajna *Hepatica nobilis* Mill., marzanka wonna *Galium odoratum*, czy fiołek leśny *Viola reichenbachiana*. Po rozwinięciu liści przez buki, geofity przechodzą w stan spoczynku, a w ich miejsce pojawia się w niewielkich ilościach szczyr trwały *Mercurialis perennis*, czy żywiec cebulkowy *Dentaria bulbifera* L.

W miarę schodzenia w dół stoku zwiększa się wilgotność i ilość wapna w glebie, dając początek buczyny źródłiskowej ze szczyrem. Oprócz szczyru trwałego, który przykrywa prawie całe dno lasu, można tu spotkać wapieniolubne storczyki, m.in. buławnik czerwony *Cephalanthera rubra* (L.) Rich., który w województwie zachodniopomorskim występuje prawdopodobnie jedynie na dwóch stanowiskach, a w Polskiej czerwonej księdze roślin opisano go jako gatunek zagrożony wyginięciem. Drugim przedstawicielem z rodziny storczykowatych, licznie występujących w Wapiennym Lesie, jest gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*. Na terenie projektowanego rezerwatu spotkać można również mniej licznie występującą listerę jajowatą *Listera ovata* (L.) R. Br. Wczesną wiosną natomiast można podziwiać bardzo intensywnie kwitnący pierwiosnek lekarski *Primula veris* L.

Idąc dalej, wzdłuż podnóża wapiennej góry, dotrze się do nadmorskiej ciepłolubnej buczyny, jak dotąd w północnej części Polski wytypowanej dla drzewostanów bukowych w Wolinie. Od klasycznych buczyn storczykowych występujących na południu Polski odróżnia ją buławnik czerwony, który w tamtejszych drzewostanach zasadniczo nie występuje. W dużej liczbie można również zobaczyć dzwonka brzoskwiniolistnego *Campanula persicifolia*, żywca cebulkowatego *Dentaria bulbifera*, wawrzynka wilczelyko *Daphne mezereum* L., zerwę kłosową *Phyteuma spicatum* L., czy groszek wiosenny *Lathyrus vernus* (L.) Bernh. W drzewostanie, oprócz buków, można spotkać dość licznie lipę oraz pojedyncze dęby i klony.

Drugą grupę dość nietypowych drzewostanów w proponowanym rezerwacie stanowią olsy źródłiskowe. Jedne, ze znacznie uboższą florą, to olsy posadowione wewnątrz źródlisk. W części z nich, tych mniej zasadowych, gatunkiem dominującym jest rzeżucha gorzka *Cardamine amara* L. Na tych bardziej bogatych w wapno można spotkać przetacznika bobowniczka *Veronica beccabunga*. Na wszystkich tych źródłiskach również licznie występują wątrobowce z rodzaju *Pellia*. W Wapiennym Lesie można zobaczyć zarówno niewielkie obszary źródłiskowe o powierzchni zaledwie kilku metrów kwadratowych, jak i dużo większe kilkuarowe. Największy kocioł źródłiskowy ukształtował nieckę o wręcz pionowych skarpach, wysokich miejscami na kilkanaście metrów.

Liczne źródłiska, próchniejące drewno, głązy i wiekowe buki stwarzają również bardzo dobre warunki dla rozwoju mszaków. Najczęściej występujące to: zasiedlające próchniejące drewno wątrobowiec

płożnik różnolistny *Lophocolea heterophylla* oraz mchy: krótkosz pospolity *Brachythecium rutabulum*, merzyk groblowy *Mnium hornum*, płaskomerzyk falisty *Plagiomnium undulatum* (Hedw.) T.J.Kop. i roket cyprysowy *Hypnum cupressiforme*. Na korze drzew można znaleźć wątrobowce, tj.: usznica spłaszczona *Radula complanata*, miedzik płaski *Frullania dilatata* (L.) Dumort. czy śniedrza cząbrowata *Lejeunea cavifolia* (Ehrh.) Lindb. Na szczególną uwagę zasługuje parzoch szerokolistny *Porella platyphylla* (L.) Pfeiff. Gatunek ten porasta dużymi darniami kory buków w ich nasadowej części, ale również – co jest dla tego gatunku bardzo nietypowe – na kamieniach w potokach. Jest to roślina bardzo rzadka na Niżu Polski i została zaliczona do mszaków zagrożonych wyginięciem.

Największym odkryciem okazało się wykazanie w 2010 roku występowania na jednym z głazów narzutowych mchu wymienionego w dyrektywie siedliskowej Natura 2000 – widłozęba zielonego *Dicranum viride* (Sull. & Lesq.) Lindb. Jest to gatunek zagrożony wyginięciem, objęty ochroną ścisłą. Na Pomorzu Zachodnim stwierdzono go na 6 stanowiskach historycznych (z XIX i XX wieku).

Uwzględniając powyższe celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie kompleksu lasów bukowych, grądowych i łągowych na podłożu wapiennym wraz z rzadką roślinnością żywnych buczyn storczykowych i licznymi źródłiskami.

Powyższe przypisuje obiekt, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. Nr 60, poz. 533), do rodzaju rezerwatów Leśnych (L).

Z uwagi na wyjątkową wrażliwość rezerwatu na zmiany w układzie hydrologicznym zostaje utworzona otulina, którą stanowią fragmenty wydziełów leśnych 644c, d (fragment działki nr 644/3 obręb Żydowo w gminie Polanów), w których zlokalizowana jest sieć rurociągów odprowadzających wodę do przyległych do rezerwatu stawów rybnych.

W niniejszym akcie prawnym, wykorzystując dane systemu informacji przestrzennej, wprowadzono załączniki w postaci mapy obszaru projektowanego rezerwatu oraz wykaz współrzędnych punktów załamania granic, sporządzonych w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1247). Według ewidencji gruntów i budynków powiatu koszalińskiego swoim zasięgiem obejmuje fragment działki ewidencyjnej nr 644/2 obręb Drzewiany w gminie Bobolice oraz fragment działki nr 644/3 obręb Żydowo w gminie Polanów i odpowiadające im wydzielania leśne 644a, b, c (część), d (część), i, k, l, m, n w leśnictwie Żydowo Nadleśnictwa Polanów według Planu urządzenia lasu na lata 2016-2025.

Przyjęta na podstawie danych z PUL powierzchnia projektowanego rezerwatu wynosi 23,06 ha, różnica - 0,04 ha w podawanej w niniejszym akcie wielkości wynika z przyjętego sposobu podawania powierzchni jako poligonu opisanego współrzędnymi punktów załamania granicy rezerwatu (matematycznej sumy pola powierzchni rzutu). Powierzchnia matematyczna rezerwatu – w granicach gminie Bobolice wynosi 13,02 ha, natomiast w gminie Polanów 8,69 ha. Powierzchnia matematyczna otuliny rezerwatu (w gminie Polanów) wynosi 1,31 ha.

Obiekt w całości zlokalizowany jest na obszarze będącym w zarządzie Nadleśnictwa Polanów.

Nadzór nad przedmiotowym rezerwatem powierzony został Regionalnemu Konserwatorowi Przyrody w Szczecinie.

Ocena skutków regulacji (OSR) do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Wapienny Las”:

1) celem wprowadzenia regulacji jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 142 z późn. zm.);

2) projekt został poddany konsultacjom społecznym - lista uczestników:

- a) Nadleśnictwo Polanów;
- b) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinku;
- c) Urząd Miejski w Bobolicach;
- d) Urząd Miejski w Polanowie;
- e) Starostwo Powiatowe w Koszalinie;
- f) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie;
- g) Regionalna Rada Ochrony Przyrody – opinia pozytywna z dnia 29 listopada 2016 r.;

h) społeczeństwo – udział zagwarantowany poprzez wydanie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 kwietnia 2018 r., znak: WOPN-ON.6200.9.2018.AR.3 w sprawie możliwości zapoznania się z treścią projektu oraz o terminie wnoszenia do niego uwag i wniosków - podano do publicznej wiadomości poprzez publikację w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ, wywieszenie na tablicy ogłoszeń RDOŚ oraz przesłanie do właściwych miejscowo Nadleśnictwa Polanów, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku, Urzędu Miejskiego w Bobolicach, Urzędu Miejskiego w Polanowie, Starostwa Powiatowego w Koszalinie, PGW WP Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń przez okres 14 dni;

3) zarządzenie będzie miało wpływ na wydatki Budżetu Państwa, w zasobach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie związane z koniecznością przygotowania planu ochrony dla rezerwatu przyrody (w przeciągu pierwszych pięciu lat od uznania obiektu za rezerwat) oraz realizacji zawartych w nim działań ochronnych i oznakowania granic rezerwatu tablicami urzędowymi, regulaminowymi i informacyjnymi. Część środków na ww. prace pochodzić będzie z funduszy zewnętrznych. Ponadto, uznanie obszaru za rezerwat związane będzie z dochodami Gmin Bobolice i Polanów w związku z regulacjami wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785 z późn. zm.). Zarządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionów. Ponadto, nie narusza zapisów zawartych w prawie Unii Europejskiej.